

mate auusandjate hukkamise üle, panivad tema wiha põlema, tema kuulutas Savonarola'le sõda elu ja surma peale, mille järje üle sel aéal tahtlust olla ei wõinud.

Teada oli kõigidel, et Aleksander Borgia ainult raha rohke väljapuiustamise mõnul paapstiks saanud oli. Temaga ühes astus jultunud kurjategu ristirahwa kõige kõrgema throni peale. Awalik tapmine, salalik kihwt, waranduste ärariisumine olidwad pääwakorral. Rikkad kohkustiwad kutsumise eest paapsti sõomalauale, nagu mõistetud surmanuhtluse eest. Kui ka paapst ja kõik Rooma-Katoliigi preestrid abieluta elama piawad, siiski oliwad sel paapstil wiis kõrwalist last ja ühe tütrega nende keski, Lucretia Borgia, olla tema roojases elus elanud. Paapst Aleksander VI. suri wiimaks kihwti, mida tema kardinalidele määranud oli. Wiiga ei olnud see mitte, kui Savonarola 80. laulu seletamises hüüdis: „Miks oled sina wiinamäe aida maha murdnud, et seal need kõiki katti kisuwad, kes mööda lähewad? Wiinamäe on metsiad üles tustinud, metsalised on teda ära rikkunud. Aid, mis kõlwatumaid kinni pidas, on ära lõhutud, nende lätte saawad nüüd kiriklikud ametid ja nemad tallawad waimu wilja jalge alla. Paapst on see siissetunginud siga, üks roojane, ülemeeline, kuri siga, see prassija waimulik mees,

see tige preester, kes mitte inimene ei ole, waid lojus, see astub Jumala altari ette, kes kõige wõomas foppas, omas roojas aeleb ja homikul oma lätt sakramentide külge pauna julgeb, kes tõe sõna kuulda ei taha ja ennast wõre üle rõõmuatab.“ Seesugused sõnad, mis läbi kõige ristirahwa kõlasiwad, kõõtsutasiwad Aleksandri wiha surmawale wihtamisele. Weel ei julgenud tema küll awalikult ette astuda; Florenzi kohtud ja kodanikud seisiwad weel ühel meelel Savonarola eest. Aleksander katsus sellepärast kawaluse ja raha wõimu. Julgele mungale pakkus tema kardinali-kübarat, kui tema neid jultusi maha jätaks. Sellega ei olnud paapst aga mitte kohalise mehe ette tulnud. Võlastusega tõukas Savonarola seda kõlwatumat pakkumist tagasi: „Mina ei himusta,“ tunnistas tema ühes omas juuluses, „piiskopi-kübaraid ega suuri ega weikeid mitraid; mina himustan ainult seda, mida Sina oma pahadele annud oled: surma, üht punast kübarat, üht kübarat täis werd.“ — Sellega oli tema saatuse kinnitatud. Tunnistajate-kroon, mida tema ise omale sagedasti ette kuulutanud, pidi pea tema omaks saama.

Savonarola kohta pidi see pahaks minema, et tema kiriklik puhastamise-töö tema kaaswõitlejate politika-töoga kokku langes. Teisiti ei wõinud see aga sel aéal olla. Aearamatute kirjutojad on